

آمپلوگرافی در ایران

محمد جواد کرمی

عضو هیات علمی مرکز تحقیقات کشاورزی فارس

ایران یکی از کشورهای مهم تولید کننده انگور در دنیا است. علاوه بر سطح زیر کشت زیاد تاکستان (۲۸۰۰۰۰ هکتار) تنوع رقم در این کشور جالب توجه است. به همین دلیل مطالعه و ارزیابی این ارقام برای توسعه ماکاری در ایران اهمیت بسیار زیادی دارد. انگور به خانواده آمپلیداسه تعلق دارد و علمی که جنس ها، گونه ها و ارقام این خانواده را مطالعه می کند آمپلوگرافی نامیده می شود. آمپلوگرافی در ایران از سال ۱۳۶۷ با مطالعه ارقام انگور آذربایجان غربی توسط یکی از دانشجویان مقطع کارشناسی ارشد دانشگاه تهران در قالب پایان نامه تحصیلی آغاز شد. پس از آن توسط سایر دانشجویان این دانشگاه و به طور موردی دانشجویان سایر دانشگاهها و محققین باغبانی مؤسسه تحقیقات و اصلاح و تهیه نهال و بذر در مراکز استانها روند شناسایی و مطالعه ارقام انگور با استفاده از دیسکریپتور پیشنهادی سازمان بین المللی ذخایر توارثی گیاهی (IBPGR) ادامه یافت. در نهایت این مطالعات منتج به شناسایی و ثبت خصوصیات ۶۱۳ رقم انگور در استانهای کردستان (۵۹ رقم)، کرمانشاه (۵۲ رقم)، چهار محال و بختیاری (۱۵ رقم)، خراسان (کاشمر، نیشابور، بجنورد و قوچان ۱۶۳ رقم)، قزوین و تاکستان (۳۳ رقم)، خرم آباد (۲۳ رقم)، آذربایجان غربی (۵۸ رقم)، همدان (۲۸ رقم)، اصفهان (۵ رقم)، اردبیل (مشکین شهر ۳۵ رقم) کلکسیون استان فارس (۱۶۲ رقم)، شده است. در این مقاله با استفاده از روش تجزیه کلاستر اقدام به گروه بندی این ارقام شده است. در نهایت کلاسترهای بدست آمده و دندروگرامهای مربوطه تشریح و ارقام مشابه معرفی و مهمترین خصوصیات کمی و کیفی آنها بررسی خواهند شد.